

Brabant-Zuidoost

CONTROLEPROTOCOL ACCOUNTANTSCONTROLE JAARREKENING 2024

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 18 december 2024

V. Zeeman
Voorzitter

S. Toub
Secretaris

1. Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost heeft aan Astrium Overheidsaccountants B.V. (met inmiddels rechtsopvolger Flynth Audit B.V.) opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art 213 GW voor de GGD Brabant-Zuidoost uit te voeren. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet het Algemeen Bestuur echter nog een aantal zaken nader regelen, wat op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

Object van controle is de jaarrekening en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de GGD Brabant-Zuidoost.

1.2 Wettelijk kader

De gemeentewet (GW), artikel 213, schrijft voor dat het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties, alsmede welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidsverantwoording zal zijn. Met ingang van 2023 moet GGD Brabant-Zuidoost zelf (verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur) over de rechtmatigheid verantwoording afleggen. De accountant zal vanuit de jaarrekeningcontrole (de onderbouwing van) deze rechtmatigheidsverantwoording controleren. Het normenkader voor de rechtmatigheids-verantwoording is vastgelegd in dit controleprotocol.

De verordening ex art 213 GW voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de GGD Brabant-Zuidoost is op 18 december 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In de verordening is het bij de controle te hanteren normenkader in hoofdlijnen vastgelegd. Met dit controleprotocol stelt het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2024.

1.3 Procedure

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant enerzijds en van de zijde van de GGD Brabant-Zuidoost de directeur en/of diens plaatsvervanger en de manager Financiën & Control, een en ander met inachtneming van het bepaalde in de door het Algemeen Bestuur vastgestelde mandaatbesluiten, en eventueel een vertegenwoordiger uit het Algemeen Bestuur en/of het Dagelijks Bestuur.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid)

Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- De getrouwe weergave van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde verantwoording over het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, verordeningen en regelingen;
- De rechtmatigheid van de in de SISA bijlage bij de jaarrekening opgenomen verantwoording van lasten en inkomsten
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Voor zover van toepassing zullen bij de controle de nadere regels gesteld in relevante wetgeving zoals het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de meest recent vastgestelde Kadernota Rechtmatigheid en de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA, uitgegeven door de NBA en inclusief de NV COS) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

In de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV worden de uitgangspunten weergegeven voor rechtmatigheid, de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur in de jaarrekening en de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is van het getrouwheidsoordeel in de controleverklaring van de onafhankelijk accountant. De Kadernota Rechtmatigheid heeft, naast stellige uitspraken die wij op moeten volgen, ook het karakter van een zwaarwegend advies. Dit betekent dat er van uit wordt gegaan dat de nota wordt opgevolgd door de gebruikers.

Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens de Kadernota Rechtmatigheid dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat betreft de financiële beheershandelingen.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarmee in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeurings-tolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Bado zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Het Algemeen Bestuur van gemeenschappelijke regelingen mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De minimumeisen zijn:

Strekking controleverklaring:				
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar- rekening (% lasten)	≤1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3% >	>3%<10%	≥10%	-

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De **definitie** van de **goedkeuringstolerantie** is: het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgesteld goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Voornamelijk door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80%, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die het Algemeen Bestuur specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt.

De rapporteringstolerantie wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld, met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen. De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Onderstaand zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie(s) opgenomen zoals door het Algemeen Bestuur vastgesteld:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar- rekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\% >$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Als blijkt dat de goedkeuringstolerantie wijzigt door aanpassing van het Bado dan volgen wij voor de bepaling van de aan de accountant toe te wijzen goedkeuringstolerantie de gewijzigde uitgangspunten. Hiermee waarborgen wij dat de accountantscontrole past binnen de bepalingen van het Bado.

Op basis van de actuele begroting 2024 van de GGD Brabant-Zuidoost betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van ten hoogste circa € 910.000,- en een totaal van onzekerheden van ten hoogste circa € 2.730.000,- de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten. Deze bedragen zijn overigens indicatief, ze worden uiteindelijk gebaseerd op de werkelijke lasten volgens de jaarrekening.

In de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024 zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven die de accountant moet toepassen bij de uitvoering van de controle op de rechtmatigheid van de SISA verantwoording in de jaarrekening van de GGD. Het Algemeen Bestuur hanteert in dit controleprotocol de minimumeisen als genoemd in deze Nota Verwachtingen Accountantscontrole.

De rapporteringstolerantie stelt het Algemeen Bestuur vast op een absoluut bedrag, te weten € 50.000,- . Dit betekent dat geconstateerde fouten groter dan € 50.000,- dienen te worden gerapporteerd in het verslag van bevindingen. Daarnaast geldt voor de controle op de SiSa regelingen een specifiek door het Rijk voorgeschreven rapporteringstolerantie zoals opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa.

4. Reikwijdte van de accountantscontrole op de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur

De accountantscontrole op de getrouwe weergave van de door het dagelijks bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is limitatief gericht op:

4.1 De naleving van wettelijke kaders, zoals die in het normenkader (zie bijlage 1) zijn opgenomen.

Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

4.2 De naleving van de volgende kaders:

- De begroting
- Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
- De controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet
- Overige regelingen zoals opgenomen in het normenkader

Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaarden-criterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar recht, hoogte, duur van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.

Indien financiële onrechtmatige handelingen groter dan de rapporteringstolerantie worden geconstateerd, dan worden deze in de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.

Indien financiële onrechtmatige handelingen groter dan de verantwoordingsgrens worden geconstateerd, worden deze in de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen wanneer dit door het Algemeen Bestuur of hogere overheden vastgestelde financiële regels betreft. Met andere woorden: Interne regels van het Dagelijks Bestuur naar uitvoeringsorganisatie c.q. DB-besluiten vallen daar in principe buiten, tenzij de DB-besluiten een noodzakelijke uitwerking zijn van externe wet- en regelgeving en/of door het Algemeen Bestuur vastgestelde regelgeving.

5. Rapportering door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant, zoals hierna in het kort weergegeven, als volgt:

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een interim-controle uitgevoerd waarin de accountant de interne beheersmaatregelen van de organisatie beoordeelt. De bevindingen uit deze interim-controle worden door de accountant besproken met de directie.

Accountantsverslag/ Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt na de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur. Een afschrift van dit verslag wordt verstrekt aan het Dagelijks Bestuur.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de controlebevindingen waaronder de eventuele geconstateerde fouten en onzekerheden.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde getrouwheidsfouten en -onzekerheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium. Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven ten aanzien van de getrouwheid. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlage 1

Normenkader Rechtmatigheid GGD Brabant Zuidoost		
Bijlage bij het controleprotocol 2024		
Proces / Activiteit	Interne regelgeving (financieel)	Externe regelgeving (financiële regelgeving)
Algemeen	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Gemeentewet
	Organisatiebesluit GGD Brabant-Zuidoost 2018	Provinciewet
	Mandaat en Instructie directeur PG GGDBZO	Wet gemeenschappelijke regeling (WGR)
	Financiële verordening GGD BZO	Wet btw compensatiefonds
	Nota risicomangement en weerstandsvermogen	Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
	Overige lokale regelingen voor zover door AB vastgesteld	Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
	Controleverordening Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost	Wet publieke gezondheid
	Nota Beleidsregels Reserves en Voorzieningen	Wet Ambulancezorgvoorzieningen (WAZ)
	Nota Nadere regels voor waardering, activering en afschrijving	Mededingingswet
		Wet open overheid (WOO)
		Algemene wet bestuursrecht
		Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
		Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming
		Kadernota rechtmatigheid 2024
		Wet Modernisering Vpb-plicht voor overheidsondernemingen
	Wet op de Vennootschapsbelasting	
	Nota verwachtingen accountantscontrole (mbt SISA)	

Salarissen	RAP regelingen	CAO SGO
		CAO AZ
		Regeling Functioneel leeftijdsontslag Ambulancepersoneel
		Wet op de loonbelasting 1964
		Pensioenwet
		Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
		Wet financiering sociale verzekeringen
		Arbeidsomstandighedenwet (ARBO)
		Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)
		Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
Inkopen/investeringen		Aanbestedingswet 2012
		Herziene gids Proportionaliteit 2016
		Kadernota rechtmatigheid 2024
		Wet op de omzetbelasting 1968
Treasury/Rente	Treasurystatuut	Wet Financiering decentrale overheden
		Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
		Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden
		Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
		Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
Baten		Tarieven/richtlijnen NZA
		Overige tarieven/richtlijnen vast te stellen door het Rijk